

жилплощадью при отсутствии хозяев и др. Однако, учитывая возможность сдачи жилья в аренду на время отсутствия хозяина и получение от этого вида деятельности стабильной прибыли, появляется дополнительный стимул для покупки этого вида недвижимости. Основными направлениями вложения частных капиталов являются Италия, Испания, Франция, Британия, а также Хорватия, Кипр и Финляндия.

Таким образом, чтобы сделать жилье более доступным и инвестиционно-привлекательным, необходимо в первую очередь определиться со стоимостью доступного жилья и поручить его строительство государственной компании. Существует потребность в создании новых институтов инвестирования для формирования альтернативных возможностей накопления и вложения капитала, которые давно существуют и работают во всем мире. Необходимо также создать независимую емкую информационную базу о совершенных сделках продажи жилья, что позволит унифицировать подход к формированию цены на объекты недвижимости и принимать соответствующие финансовые решения относительно правильности капиталовложений.

1. Асаул А.М., Павлов В.І, Пилипенко І.І., Павліха Н.В., Кривов'язюк І.В. Ринок нерухомості. – К.: Кондор, 2006. – 336 с.

2. Коваленко М.А., Радванська Л.М. Ринок нерухомості: фінансові аспекти. – Херсон: Олді-плюс, 2002. – 160 с.

3. Доступное жилье по-английски // <http://pylyp.com.ua/2006/15>.

4. Стоимость и аренда жилья в столицах Европы: рейтинг и комментарии // <http://www.asnu.net/rus/analyticles/04.html>.

Получено 20.08.2007

УДК 369.03

А.В.КЛИМОВ

Харківський національний економічний університет

ПОРІВНЯЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ СТРАХОВОЇ СПРАВИ

Вводиться до розгляду поняття профілю функціонування та розвитку страхової справи. Узагальнено трендові моделі динаміки зміни питомої ваги обсягів валових страхових премій за основними видами страхування в цілому по Україні. Запропоновано підхід до планування інвестиційної діяльності страховиків.

Створення дієвого механізму функціонування страхової компанії неможливо як без врахування основних засад фінансового управління, так й оцінки різноманітних напрямків здійснення такої діяльності. При цьому саме достовірна та всебічна оцінка функціонування страхової компанії дозволяє підвищити ефективність використання наявного та

прихованого потенціалу страховиків. Тож у підсумку, це й визначає актуальність обраного напрямку дослідження.

З метою узагальненого визначення певної оцінки функціонування та розвитку страхової компанії, як правило, визначають або деяку характеристику аналізованого процесу [1, 3, 5, 6], або будують певну рейтингову оцінку [2, 7]. Однак у першому випадку небажаність визначення кількісного показника в якості узагальненої оцінки аналізу, пов'язано з тим, що окремі показники відображають лише певну зміну та не є єдиним узагальненням. Рейтингування діяльності страховиків, насамперед, також передбачає вибір деякої системи показників, що з одного боку корелює з проблемними питаннями першого зауваження, а з іншого – з необхідністю узгодження системи таких показників для визначення загальної оцінки. До того ж складність побудови такої оцінки спричиняє виникнення похибки при її застосуванні. Також заувалюється наочність такого аналізу, що, на наш погляд, є досить вагомим аргументом при прийнятті виважених управлінських рішень з погляду функціонування та розвитку страхової компанії. Отже, виходячи із зроблених зауважень, в якості головної мети даної роботи доцільно обрати визначення узагальненої порівняльної оцінки діяльності страховиків яка б сприяла наочності аналізу досліджуваного питання та не була б занадто складною у підході до її побудови.

З метою конкретизації порівняльного оцінювання функціонування та розвитку діяльності страховиків розглянемо динаміку структури валових премій вітчизняного страхового ринку (таблиця, розраховано на підставі даних [8, 9]).

Структура валових страхових премій вітчизняного страхового ринку
в розрізі основних видів страхування

Основні види страхування	% по роках				
	2002	2003	2004	2005	2006
1. Страхування життя	0,50	0,80	0,96	2,50	3,30
2. Добровільне особисте страхування	5,80	4,00	2,13	4,07	5,20
3. Добровільне майнове страхування	76,90	84,80	85,50	81,90	80,40
4. Добровільне страхування відповідальності	7,70	4,90	8,07	3,73	3,50
5. Недержавне обов'язкове страхування	7,90	5,00	2,89	7,20	6,90
6. Державне обов'язкове страхування	1,20	0,50	0,45	0,60	0,70

Як видно з таблиці, відповідне оцінювання розвитку страхової справи можна провести як у горизонтальному, так і вертикальному розрізі, що в цілому узагальнює собою деякий різновид профілю відповідної діяльності. Отже, в якості порівняльного оцінювання функціонування страхової справи з погляду певного показника відповідної

діяльності варто розглянути профіль, під яким, зокрема будемо розуміти наочне відображення розподілу питомої ваги аналізованої структури діяльності страховиків за обраним показником на певний фіксований момент часу. Тобто, в якості основи для розгляду профілю структури основних видів страхування з точки зору отриманих валових страхових премій на вітчизняному страховому ринку слід розглядати відповідні показники по кожному року (стовпці) за наведеною вище таблицею. Згідно зазначеного загальний профіль структури основних видів страхування з точки зору отриманих валових страхових премій на вітчизняному страховому ринку протягом 2002-2006 рр. відображено на рис.1 (запропоновано автором). Отже, це певна фігура, що відображає наявні тенденції функціонування страховиків на обраному сегменті їх діяльності.

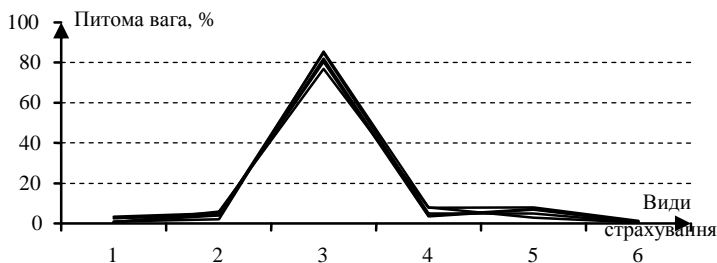

Рис. 1 – Загальний профіль структури основних видів страхування з точки зору отриманих валових страхових премій на вітчизняному страховому ринку протягом 2002–2006 рр.

Разом з цим, наприклад, більш розгорнуте дослідження різновидів страхування дозволяє здійснити аналіз трендів складових структури основних видів страхування, бо таке відображення дозволяє більш точніше описати тенденції розвитку окремих різновидів страхування.

Підставою такого аналізу, зокрема для структури основних видів страхування з точки зору отриманих валових страхових премій, є визначення ліній тренду за кожним з різновидів страхування відповідно до наведеної вище таблиці (її рядки). Згідно з цим на рис.2 подано узагальнене відображення трендових моделей динаміки зміни питомої ваги обсягів валових страхових премій за основними видами страхування в цілому по Україні протягом 2002-2006 рр. (запропоновано та обчислено автором на підставі даних [8, 9]).

Відповідний аналіз розвитку діяльності страховиків дозволяє стверджувати, що лише одна складова структури основних видів стра-

хування з точки зору отриманих валових страхових премій має стійке зростання відносно її загальної питомої ваги (рис.2, *a*). Ще для трьох складових структури (рис.2, *б*, *е*, *д*) характерним є прояв нестійкого зростання їх питомої ваги, бо тренди таких моделей описуються параболою, права вітка яких не є більшою, ніж ліва – тобто процеси зростання лише набувають стійких тенденцій. Для такої складової структури різновидів страхування як добровільне страхування відповідальності характерною є стійка тенденція зменшення її питомої ваги (рис.2, *з*), а для такої складової як добровільне майнове страхування – нестійке зменшення її питомої ваги (рис.2, *в*), проявом чого можна вважати більш ліву, аніж праву вітку тренду, який описується вигнутою параболою.

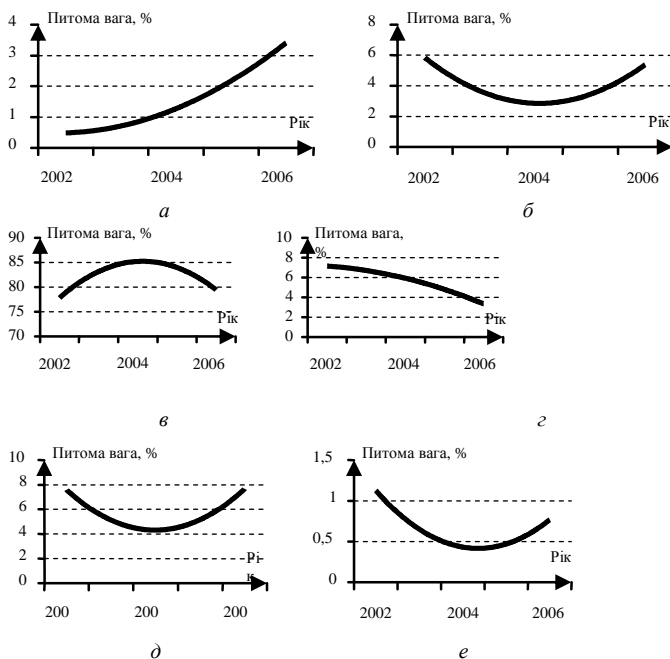

Рис. 2. – Трендові моделі динаміки зміни питомої ваги обсягів валових страхових премій за основними видами страхування в цілому по Україні протягом 2002-2006 рр.: *a* – страхування життя; *б* – добровільне особисте страхування; *в* – добровільне майнове страхування; *г* – добровільне страхування відповідальності; *д* – недержавне обов'язкове страхування; *е* – державне обов'язкове страхування.

Втім розглянуте порівняльне узагальнення дозволяє не лише більш докладно визначити динаміку функціонування та тенденції розвитку страхової справи. Розглянутий підхід також дає змогу обґрунтувати для кожної страхової компанії свої пріоритети розвитку окремих напрямків ведення страхової діяльності. Отже зазначене може знайти втілення, наприклад, у плануванні тієї або іншої діяльності щодо забезпечення фінансової стійкості впровадження управлінських рішень.

Виходячи з того, що традиційним призначенням страхування є забезпечення економічного захисту страхувальників, ключовим питанням з погляду означеного постає планування відповідної інвестиційної діяльності. При цьому аналізуючи види та структуру інвестицій тимчасово вільних коштів, необхідно відмітити, що реальні можливості страховиків із розміщення страхових капіталів досить вузькі, що зумовлено як нестабільністю фінансово-кредитної системи, так і тим, що далеко не всі фінансові активи є прийнятними для страхових компаній, виходячи з специфіки діяльності останніх [4]. Тобто, визначаючи можливість використання коштів страхових компаній в якості інвестиційних ресурсів, важливо проаналізувати структуру фінансових ресурсів, які мобілізуються з цією метою, а це як раз і допомагає зробити введений у розгляд профіль відповідної діяльності страховиків.

Сутність такого планування можна розкрити через визначені етапи його впровадження, а саме:

- побудову профілю структури різновидів страхування;
- визначення обсягів та структури необхідних резервів страхової компанії;
- визначення частки активів, які можуть бути спрямовані на ведення інвестиційної діяльності;
- обґрунтування та вибір структури інвестиційного портфеля страхової компанії;
- дослідження темпів зміни обсягів страхових премій за основними видами страхування згідно введених у розгляд трендових моделей;
- корегування структури резервів та інвестиційного портфеля страхової компанії.

Таким чином, у роботі здійснена спроба введення у розгляд узагальненої оцінки порівняння функціонування та розвитку страхової справи, яка дозволяє не лише визначити поточний стан діяльності страховиків, а й здійснити відповідне планування тієї або іншої діяльності щодо забезпечення фінансової стійкості впровадження управлінських рішень. Тому як напрямок подальших досліджень можна обрати визначення обмежень щодо розробки означених планів.

1. Внукова Н.Н., Прудкий А. Оценка эффективности страхового предпринимательства в Украине // Финансовые услуги. – 2000. – №7-9. – С.32–34.
2. Ефимов С.Л. Организация управления страховой компанией: теория, практика, зарубежный опыт. – М.: Рос. юрид. изд. дом. – 1995. – 147 с.
3. Крупка Я.Д. Прогресивні методи оцінки та обліку інвестиційних ресурсів. – Тернопіль: Економічна думка, 2000. – 354 с.
4. Мурашко О.В. Інвестиційна діяльність страховика // Фінанси України. – 2000. – №9. – С. 132–135.
5. Страховщики о том, какие показатели самые показательные // Экономические известия. – 2004. – №49.
6. Фурман В.М. Страховий ринок України: стан, проблеми розвитку та шляхи їх розв'язання // Фінанси України. – 2004. – №12. – С. 27–32.
7. Kaplan R.S., Norton D.P. The Balanced Scorecard – Measures that Drive Performance // Harvard Business Review. – 1992. – January-February. – P.71–79.
8. Сайт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг // www.dfp.gov.ua.
9. Ежедневный журнал о страховании // www.forinsurer.com.

Отримано 07.09.2007

УДК 656.022.8

Н.В.ЯКИМЕНКО

Українська державна академія залізничного транспорту, м.Харків

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОЗБУДОВИ МІЖНАРОДНИХ ТРАНСПОРТНИХ КОРИДОРІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ (з точки зору Харківського регіону)

Розглядається шлях інтеграції України в міжнародне співтовариство через входження в систему міжнародних транспортних коридорів (МТК). Визначено розвиток трансконтинентального (євразійського) міжнародного транспортного коридору Європа – Азія як пріоритетного напрямку розбудови МТК на території України, зокрема Харківського регіону.

Одним із першочергових завдань у вирішенні питання підвищення конкурентоспроможності держави на світовому рівні є створення ефективної міжнародної транспортної системи України. Сьогодні Україна, на відміну від розвинутих держав, які ще в 80-ті роки минулого століття почали активну діяльність по створенню міжнародної транспортної мережі, значно відстає в створенні власних транспортних коридорів, що негативно впливає на формування конкурентоспроможності нашої держави та вітчизняних промислових підприємств. Президент України В.А.Ющенко відзначив напрямком створення міжнародних транспортних коридорів як один з пріоритетних у державній транспортній політиці.

Розвиток міжнародних транспортних коридорів являє собою особливий пріоритет України на шляху її інтеграції в міжнародну еконо-